

The journal has had 7 points in Ministry of Science and Higher Education parametric evaluation. Part B item 1223 (26.01.2017).
1223 *Journal of Education, Health and Sport* eISSN 2391-8306 7

© The Author (s) 2017;

This article is published with open access at Licensee Open Journal Systems of Kazimierz Wielki University in Bydgoszcz, Poland

Open Access. This article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Noncommercial License which permits any noncommercial use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author(s) and source are credited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited. The authors declare that there is no conflict of interests regarding the publication of this paper.
Received: 05.05.2017. Revised: 23.05.2017. Accepted: 31.05.2017.

Use of modern educational technologies and standardization of control by the department of general dentistry of OMU IHU in order to improve the quality of training of dentists

L. D. Chulak, A. O. Bas, N. O. Bas, V. H. Shuturmynsky

International Humanitarian University

Abstract

In the implementation of the strategy of Ukraine's integration into the European Union, one of the directions of the higher educational establishments in general and higher medical educational institutions in particular is the introduction of a system of integrated licensed examinations with a university-independent assessment of knowledge according to state standards. The results of the licensed exam allow you to get an objective picture of the level of theoretical training of graduate students, and the integral exam Krok-2 is a progressive form in the work of a higher medical school.

The authors cover aspects of improving the educational process at the Department of General Dentistry. The implemented methods of teaching allowed to combine theoretical training of students for the practical training of their practical skills; made more interesting and clear independent non-auditing work of students; gave teachers the ability to control the quality of this work. It allows to improve the quality of preparation of students-dentists both for final examinations, and for the further professional activity.

Key words: higher educational institutions, Bologna process, Step-2, training of doctors-dentists

Використання сучасних освітніх технологій та стандартизації контролю кафедрою загальної стоматології ОМІ МГУ з метою підвищення якості підготовки лікарів-стоматологів

Л. Д. Чулак, А. О. Бас, Н. О. Бас, В. Г. Шутурминський

Міжнародний гуманітарний університет

В реалізації стратегії інтеграції України до Європейського Союзу одним із напрямків діяльності ВНЗ взагалі та вищих медичних навчальних закладів зокрема є впровадження системи інтегрованих ліцензійних іспитів із незалежною від ВНЗ оцінкою знань за державними стандартами. Результати ліцензійного іспиту дозволяють отримати об'єктивну картину рівня теоретичної підготовки студентів-випускників, а сам інтегральний іспит Крок-2 є прогресивною формою в роботі вищої медичної школи.

Автори висвітлюють аспекти вдосконалення навчального процесу на кафедрі загальної стоматології. Впроваджені методи навчання дозволили поєднати теоретичну підготовку студентів з відпрацьовування ними практичних навичок; зробили більш цікавою та наочною самостійну позааудиторну роботу студентів; дали змогу викладачам контролювати якість цієї роботи. Це дозволяє підвищити якість підготовки студентів-стоматологів як до випускних іспитів, так і для подальшої професійної діяльності.

Ключові слова: вищі навчальні медичні заклади, Болонський процес, Крок-2, навчання лікарів-стоматологів

Вступ

Шлях України до інтеграції з Європейським Союзом призвів до глибоких змін у законодавстві України, які вимагають значної перебудови викладання багатьох дисциплін, суттєвих корекцій методів викладання та контролю якості знань студентів [1-3].

В реалізації стратегії інтеграції України до Європейського Союзу одним із напрямків діяльності ВНЗ взагалі та вищих медичних навчальних закладів зокрема є впровадження системи інтегрованих ліцензійних іспитів із незалежною від ВНЗ оцінкою знань за державними стандартами. Результати ліцензійного іспиту дозволяють отримати об'єктивну картину рівня теоретичної підготовки студентів-випускників, а сам інтегральний іспит Крок-2 є прогресивною формою в роботі вищої медичної школи [4, 5].

Ще одним кроком у цьому напрямку є проведення комплексного практично-орієнтованого державного випускного іспиту, що дозволило стандартизувати вимоги до

проведення іспиту, повно та об'єктивно оцінювати рівень практичної підготовки кожного випускника [6].

Також важливого значення набуває організація самостійної роботи студентів на яку, згідно з новим навчальним планом відводиться близько 1/3 всього навчального часу [7, 8].

Сучасний рівень розвитку і збільшення обсягу знань у всіх напрямках медичної науки та зростаючі вимоги до системи підготовки висококваліфікованих спеціалістів вимагають вдосконалення існуючих та пошук нових навчальних технологій і методичних прийомів у навчальному процесі [9].

Враховуючи все вищенаведене, з метою підвищення якості підготовки студентів, на нашій кафедрі проводиться вдосконалення навчального процесу у таких напрямках:

- впровадження сучасних інформаційних технологій у навчальний процес;
- використання комп'ютерного тестування як для самостійної поза аудиторної підготовки студентів, так і для об'єктивізації контролю їх знань;
- відпрацьовування студентами практичних навичок на сучасних фантомах та створення портфоліо;
- організація і контроль самостійної роботи студентів;
- видання учбових посібників для методичного забезпечення самостійної роботи студентів та алгоритмів практичних навичок.

Кафедра загальної стоматології має необхідне обладнання для проведення лекцій з мультимедійним супроводженням. Слід зазначити, що усі лекції ілюстровані мультимедійними презентаціями.

Клінічні приклади, демонстрація хворих не завжди співпадають з темою заняття. Мультимедійні презентації дозволяють наочно продемонструвати студентам увесь процес лікування пацієнта: від першого обстеження до кінцевого результату лікування.

Також це дозволяє наочно продемонструвати студентам усі клініко-лабораторні етапи виготовлення різноманітних видів ортопедичних конструкцій, що іноді не можливо навіть під час практичних занять у зв'язку з тим, що деякі технологічні процеси проходять за межами стоматологічних поліклінік.

Оволодіння знаннями багатьох лабораторних методів виготовлення протезів, взагалі можливе лише під час самостійної роботи студентів, тому що деякі етапи виготовлення зубних протезів мають більшу тривалість ніж практичне заняття, чи не співпадають з заняттями за часом.

Так, наприклад, кафедру обладнано сучасною лабораторією для виготовлення безметалевої кераміки, технології виготовлення якої приділяється досить мало аудиторного часу у рамках учбового плану. Тому співробітники кафедри доклали певних зусиль для організації та контролю самостійної позааудиторної роботи студентів.

Згідно графіка викладачі кафедри проводять консультування студентів під час їх самостійної роботи у кабінеті СПРС, який забезпечено усіма необхідними наочностями, матеріалами, тестовими завданнями «Крок 2». У кабінеті СПРС для студентів є кафедральна бібліотека. Студенти мають можливість роботи на комп'ютері, як з тестовими завданнями, так і мультимедійними матеріалами, а також перегляду тематичних відеофільмів.

Для організації та контролю самостійної позааудиторної роботи студентів нами було надруковано «Зошит студента з пропедевтики» [10]. Цей навчальний посібник складається з вступу, письмових та тестових завдань, переліку практичних навичок, переліку запитань до диференційованого заліку та списку рекомендованої літератури. Навчальний посібник викладений згідно навчальної програми та учбового плану. Правильність та повнота виконання студентами приведених завдань легко контролюється викладачем під час практичних занять. Цей учбовий посібник вже перекладено російською та англійською мовами для іноземних студентів. Для контролю самостійної роботи студентів 2 – 5 курсів кафедрою підготовано «Альбом СПРС для студентів стоматологічних факультетів».

Вже починаючи з 2 курсу студенти повинні оволодіти певними практичними навичками. Для відпрацювання цих навичок на кафедрі створено фантомний клас зі стоматологічними бормашинами. Усі матеріали та інструменти, необхідні для виконання кожного практичного завдання, що вноситься на практично-орієнтовний іспит розміщені на окремих лотках. Для отримання допуску до іспиту, кожен студент повинен надати своє портфоліо з результатами своїх практичних навичок (відпрепаровані зуби, запломбовані канали, виготовлені протези, шини тощо).

Кафедра проводить соціальну програму, завдяки якій студенти випускного курсу під контролем викладачів надають стоматологічну допомогу декретованим групам населення.

На кафедрі створено великий банк тестових завдань «Крок 2». У методичних розробках представлено по 10 тестів з еталонами відповідей на кожні 2 години учбового плану. Тестову форму контролю впроваджено для початкового, рубіжних і підсумкових контролів.

Підготовка студентів 5 курсу ведеться по тестам «Крок 2» минулих років (2010-2017). На кафедрі створено як друкований, так і електронний варіанти тестів з еталонами відповідей. Впроваджено комп'ютерне тестування студентів за допомогою програми «Асистент 2». Також ця програма використовується для самостійної роботи студентів. Досвід роботи з даним програмним забезпеченням викладено у наших попередніх статтях [11-12].

Також кафедрою створено сайт (krok.ninja), де студенти мають можливість самостійного on-line тестування. Для створення серед студентів здорової робочої конкуренції

і підвищення мотивації до самопідготовки сервер статистики має «Алею слави» на якій відображений рейтинг користувачів програми тестування.

Крім того, викладачам кафедри сервер статистики надає інформацію про тестові завдання, які викликають найбільші утруднення у студентів. Це надає змогу більш раціонально використовувати час практичних занять, приділяючи увагу саме цим питанням.

На кафедрі накопичена достатня кількість електронних джерел інформації, навчальних відеофільмів, електронних посібників. Ці джерела інформації використовуються, як під час практичних занять, так і для самостійної роботи студентів. Частина матеріалу вже підготовлено та подано у бібліотеку університету для розміщення на сайті.

Висновки. Таким чином, впроваджені методи навчання дозволили поєднати теоретичну підготовку студентів з відпрацювання ними практичних навичок; зробили більш цікавою та наочною самостійну позааудиторну роботу студентів; дали змогу викладачам контролювати якість цієї роботи. Це дозволяє підвищити якість підготовки студентів-стоматологів як до випускних іспитів, так і для подальшої професійної діяльності.

Перелік використаної літератури

1. Пидаев А.В., Передерий В.Г. Болонский процесс в Европе. – Киев, 2004. – 190 с.
2. Каленюк І., Корсак К. Рух Європи до суспільства знань, Болонський процес і Україна // Вища освіта України, 2004. - № 3. – С. 22-27.
3. Чебан Т.І., Ткачишина Н.Ю. Аналіз об'єктивності тестового контролю знань студентів Вищих медичних навчальних закладів // Медична освіта, 2003. - № 3. – С. 11-13.
4. Вороненко Ю.В., Булах І.Є., Мруга М.Р. Аналіз академічних досягнень студентів в вищих медичних навчальних закладах України (за даними медичного ліцензійного іспиту 2002 року) // Медична Освіта, 2002. - № 4. – С. 8-14.
5. Пішак В.П., Коломоєць М.Ю., Ташук В.К. Порівняльний аналіз результатів державних випускних іспитів і ліцензійного іспиту Крок-2 і шлях удосконалення державної атестації випускників медичних факультетів // Медична Освіта, 2002. - № 3. – С. 18-24.
6. Современные подходы к стандартизации контроля качества подготовки врача-стоматолога на практически ориентированном государственном экзамене / В.Н. Казаков, А.Н. Талалаенко, Т.П. Борисова и др. // Український стоматологічний альманах, 2004. - № 1. – 2. – С. 68-70.
7. Авдеєнко А.П., Дементій Л.В., Поляков О.Є. Інтенсифікація навчального процесу та організація самостійної роботи студентів // Проблеми освіти: Науков.-метод.зб. – Вип. 24. – К.: НМК ВО, 2001. – С. 108-111.

8. Удосконалення самостійної роботи студентів – важлива складова в реалізації галузевого державного стандарту медичної освіти / Г.В. Дзяк, Т.О. Перцева, Г.В. Горбунова, Н.В. Ліхолетова // Медична Освіта, 2004. - № 1. – С. 15-16.
9. Нейко Є.М., Глушко Л.В., Ерстенюк Г.М. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів при вивченні фундаментальних дисциплін // Медична Освіта, 2004. - № 1. – С. 13-14.
10. Зошит студента з пропедевтики ортопедичної стоматології. Навчальний посібник для студентів / Л.Д. Чулак, А.О. Бас, Ю.Г. Романова, Н.С. Меншикова / Одеса: Експрес-прес, 2008. – 66 с.
11. Можливість використання програмного забезпечення Free ware для самостійної роботи студентів випускних курсів при підготовці до ліцензійного тестового іспиту «Крок – 2» / Чулак Л.Д., Шутурмінський В.Г., Бас А.О., Вальда В.В. // Медична Освіта, 2004. - № 3-4. – С. 29-32.
12. Активізація самостійної роботи студентів стоматологів за допомогою комп'ютерного програмного забезпечення / Чулак Л.Д., Шутурмінський В.Г., Бас А.О., Вальда В.В. // Вісник стоматології, 2005. - № 2. – С. 92-94.

References

1. Pidayev A.V., Perederiy V.G. Bolonskiy protsess v Yevrope. – Kiyev, 2004. – 190 s.
2. Kalenyuk I., Korsak K. Rukh Yevropy do suspil'stva znan', Bolons'kyu protses i Ukrayina // Vyshcha osvita Ukrayiny, 2004. - № 3. – S. 22-27.
3. Cheban T.I., Tkachyshyna N.YU. Analiz ob'yektivnosti testovoho kontrolyu znan' studentiv Vyshchikh medychnykh navchal'nykh zakladiv // Medychna osvita, 2003. - № 3. – S.11-13.
4. Voronenko YU.V., Bulakh I.YE., Mruha M.R. Analiz akademichnykh dosyahnen' studentiv v vyshchikh medychnykh navchal'nykh zakladakh Ukrayiny (za danymy medychnoho litsenziynoho ispytu 2002 roku) // Medychna Osvita, 2002. - № 4. – S. 8-14.
5. Pishak V.P., Kolomoyets' M.YU., Tashchuk V.K. Porivnyal'nyy analiz rezul'tativ derzhavnykh vypusnykh ispytiv i litsenziynoho ispytu Krok-2 i shlyakh udoskonalennya derzhavnoyi atestatsiyi vypusnykiv medychnykh fakul'tetiv // Medychna Osvita, 2002. - № 3. – S. 18-24.
6. Sovremennyye podkhody k standartizatsii kontrolya kachestva podgotovki vracha-stomatologa na prakticheski oriyentirovannom gosudarstvennom ekzamene / V.N. Kazakov, A.N. Talalayenko, T.P. Borisova i dr. // Ukraïns'kiy stomatologichniy al'manakh, 2004. - № 1. – 2. – S. 68-70.

7. Avdeyenko A.P., Dementiy L.V., Polyakov O.YE. Intensyfikatsiya navchal'noho protsessu ta orhanizatsiya samostiynoyi roboty studentiv // Problemy osvity: Naukov.-metod.zb. – Vyp. 24. – K.: NMK VO, 2001. – S.108-111.
8. Udoskonalennya samostiynoyi roboty studentiv – vazhlyva skladova v realizatsiyi haluzevoho derzhavnoho standartu medychnoyi osvity / H.V. Dzyak, T.O. Pertseva, H.V. Horbunova, N.V. Likholetova // Medychna Osvita, 2004. - № 1. – S. 15-16.
9. Neyko YE.M., Hlushko L.V., Erstenyuk H.M. Navchal'no-metodychne zabezpechennya samostiynoyi roboty studentiv pry vyvchenni fundamental'nykh dystsyplin // Medychna Osvita, 2004. - № 1. – S. 13-14.
10. Zoshyt studenta z propedevtyky ortopedychnoyi stomatolohiyi. Navchal'nyy posibnyk dlya studentiv / L.D. Chulak, A.O. Bas, YU.H. Romanova, N.S. Menshykova / Odessa: Ekspres-press, 2008. – 66 s.
11. Mozhlyvist' vykorystannya prohrammnoho zabezpechennya Free ware dlya samostiynoyi roboty studentiv vypuskykh kursiv pry pidhotovtsi do litsenziynoho testovoho ispytu «Krok – 2» / Chulak L.D., Shuturmins'kyy V.H., Bas A.O., Val'da V.V. // Medychna Osvita, 2004. - № 3-4. – S. 29-32.
12. Aktyvizatsiya samostiynoyi roboty studentiv stomatolohiv za dopomohoyu komp'yuternoho prohrammnoho zabezpechennya / Chulak L.D., Shuturmins'kyy V.H., Bas A.O., Val'da V.V. // Visnyk stomatolohiyi, 2005. - № 2. – S. 92-94.